

ვაკე 10 ქან.

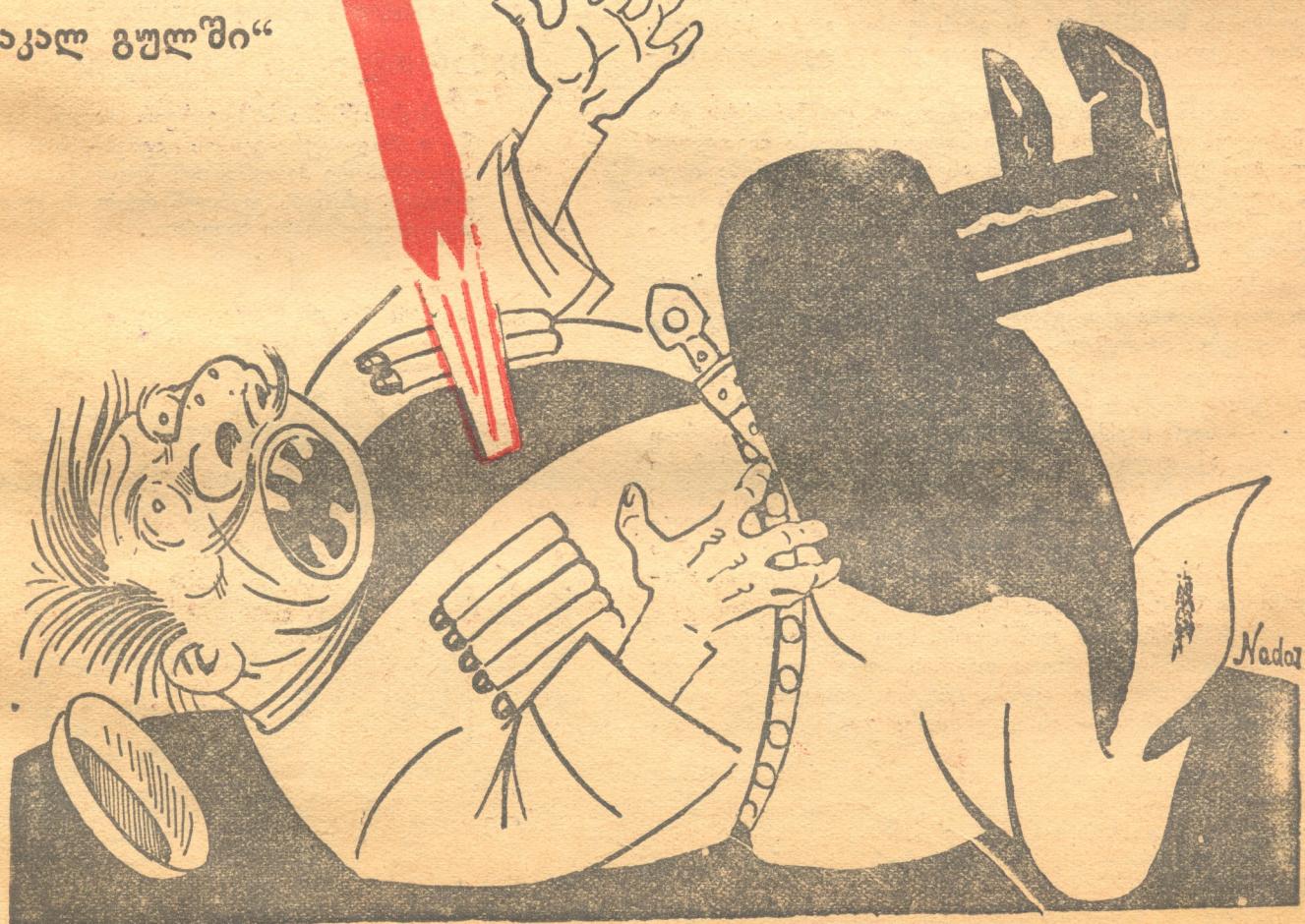
№ 7 (242)

მარიონეტები

ვალიზაზი გეგენაზ
16 თებერვალი
1930 წ.

„კაკალ გულში“

“ტ ი თ ე ლ ი” პ უ ლ ა კ ი

— გარგი ჩამეა ეს კოლექტივიზაცია, მაგრამ ჩვენს სოფელში, ვეკვობ, რომ გატარდეს,—სოქვა სოფ. ქვინწარის საბჭოს თავმჯდომარის მოაღვილე კვინწარიძე, რომელიც თავმჯდომარის მოაღვილასაც ასრულებდა, რაღაც თავმჯდომარე კოლმეურნეობათა ხელმძღვანელების კუსისძხე იყო მიეღინებული ქალაქში.

— არა, შეიძლება სხვაგან გატარდეს, მაგრამ ამ ჩვენ სოფელს რაღაც საკუთიური, თავისებური პირობები ახასიათებს; ყველას შემოღობილი აქვს და კოლექტივის გულისოფეს წომ ვერ გატარლევთ...

სოფლის კომეუზშირელები დიდ ფაციფიცები იყვენ: ისინი, ღარიბ-ღატაკებთან და საშუალო გლეხებთან ერთად, კრებას კრებაზე ატარებდენ კოლექტივიზაციის შესახებ.

თავმჯდომარის მოაღვილე კვინწარიძე იშვიათად გამოვიდოდა კრებაზე და თუ ჩამეა იტყოდა, ისიც „სპეციფიურ“ და „განსაკუთრებულ“ პირობების შესახებ.

— იცოცხლეთ თქვენც და მცც, ეს თავისებური პირობები რომ არ გვიშლიდეს, ჩვენ კოლექტივიზაციის გავტარებთ... მაგრამ რა გინდა ქნა, პირობები? ყველას მისთვის აქვს სახლ-კარი და ეზო-მიდამი, ეზოში წომ არ შეექრები მოსახლე კაცს და თითონ არ გაღმოვა, რომც გაღმოვიდეს, ვის ეზოში უნდა შევიდეს, ყველას შელმილი აქვს...

ტყუოდა კვინწარიძე: შეღობილობით კოლექტივიზაციას ხელი არ შეეშლება, ეს ყველმ იცის. მართალია, ღობე და ზღუდე აბრკოლებს მიწის განსაზოგადოებას, მაგრამ არსებობს ერთი საუკეთესო საშუალება ამ დაბრკოლების მოსასპობათ: ეს არის ღობის აღება საცეპით. ასე იქცევიან ყველგან, საღაც კოლექტივიზაციას ატარებენ.

მაგრამ საქმე იმაშია, რომ თვით კვინწარიძეს ეზო შემოღობილი ქონდა ახორც ნაყიდი ეკლიანი მავთულით და ხომ ყველმ იცის, რომ ასეთი ზღუდის აღება ისეთ „კოლექტივისტებაც“ გაუჭირდა, როგორიც არის სოფ. ქვინწარის საბჭოს თავმჯდომარის მოაღვილე, პარტკანდიდატი კვინწარიძე.

სხვადასხვარის, მისაცც მმბობენ, რომ კვინწარიძე რაღაც შემთხვევით გაღაურჩის პარტტენდას, როგორც კულაკების მფარველი.

რალი კულაკებზე ჩამოვარდა ლაპარაკი, კოქვათ ისიც, თუ როგორ უყურებს კვინწარიძე კულაკებს.

— სად? ჩვენს სოფელში კულაკი? ამ! არ შეგვამოოჭირა, აქ კულაკი არ უნდა: ხუთი-ექვსი ხელმიმბარი გლეხია, მართალია, თითო-ორმალა მოჯამიგირებებიც ყავთ, მაგრამ რა ქნან, საქონელი ყავთ, შიწები და ადგილმამული, მატრო ხომ ვერ მოუკლიან!.. ამ ვიცი, ძალიანს ვაკეორდებით, აგრამ კულაკება ამ ჩვენს სოფელში არავისთვის შემიჩნევია...

რას შეამჩნევდ კვინწარიძე. სად ეცალა სხვისი ქნების შესამჩნევად, როცა თავისას ვერ უთავდებოდა: ხარ-კამეჩი, ძროხები, ცხენი, ცხვარი, ღორები და გაშენებული მიდამო, — ეს ყველაფერი თავმჯდომარის მოადგილის საკუთრებას შეაღენდა.

იმ სოფელში თვითკრიტიკა ცოტა ჩახული იყო, თორებ, შეიძლებოდა კვინწარიძისითვის პირში თქმა, რომ იგი თვითონ არის მამალი კულაკი.

მაგრამ კრიტიკის ასე გაშლა არ იყო მოადგილის პოლიტიკა.

· ვინმე უნდა გავისახლო, თორებ მემარჯვენებას

დამწამებენ, — სოქვა მან ბოლოს და საერთო კრებაზე შეიტანა წინადაღება სოფლიდან გაესახლებით ყოფილი მნათე, რომელმაც, კელესის გაუქმების გამო, მართალია, თავი დაანება მნათეობას, მაგრამ ყოფილი მნათე ხომ მაინც იყო!

— ამ, შეიძლება სხვაგან გატარდეს, მაგრამ ამ ჩვენ სოფელს რაღაც საკუთიური, თავისებური პირობები ახასიათებს; ყველას შემოღობილი აქვს და კოლექტივის გულისოფეს ღობებს ხომ ვერ გატარლევთ...

შეათეს სული გასძერა შიშით, მაგრამ...

— რა ერჩით მაგ ღატაკეს! როდის ქადაგობდა, ან როდის სწორავდა, შენ თითონ დაიკვით არ აყავ მეორე მაზრაში? — მოქმდა კვინწარიძეს ხმა და ყველა ახორქოლდა. კვინწარიძე გაფართოდა. იგი ამ სოფელში სხვა რაოთნდან იყო ჩამოსახლებული და მისი წარსულს მცოდნე არავინ ეცულებოდა.

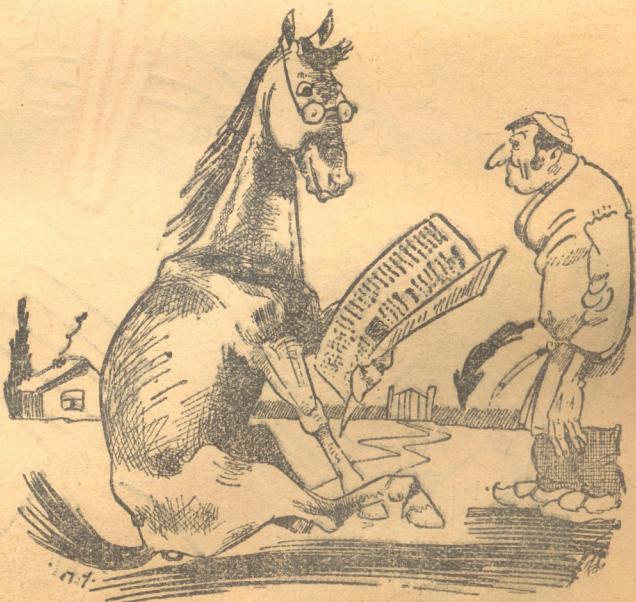
თავმჯდომარის ჩამოსელამ (ორიოდე დღას შემდეგ) დააჩქარა კვინწარიძის ბედის შებრუნება. იძიეს, იყვანება, ამწმებს და გამოააშერავებს, რომ კვინწარიძე მატმასნებულია როგორც პარტიაზე, ისე საბოზე; რომ კვინწარიძე გაწითელ-გაულაკებული მოაღილეობს დროს და მჟიდრო კაგშირი აქვს კულაკებთან.

ამას შემდეგ, რაღაც საკეირველია, რომ კვინწარიძე, ეს „წითელი“ კულაკი გასახლებული სხენებული სოფლიდან, რომელიც უკვე გადავადა მთლიან კოლექტივიზაზე.

ლახვარი.

სამართლიანი საყვედური

ცხენთაშენმა საზოგარევარეთიდან გამოიწერა ინგლისური, ჯიშის ცხენები, რომლებიც აღვალობრივ პირობებთან შედარებით უვარებისადგენ. ცხენებს კვებავენ ჩძით, შაქრით და სხვა ფუფუნებით საკვებით.

ცხენი (კლება): — შენ კი აა თითასეც ვის იმა თება და დილიდან სალაშოლებე გამუშავებ.

გ ა ნ უ წ ყ ვ ა ტ ე ლ ი

3

შემჩერებით, რომ ზოგ ერთ დაწესებულებებში განუწყვე-
ტელი საწარმოო ფარიზე გადასცლის შემდეგ გაძიუროკრა-
ტებული თანამშრომლები განგებ აჭიანურებებ საქმეს.

— განუწყვეტელ საწარმოო კვი-
რაზე გადასცლამ განახლება უნდა
შემოიტანოს ჩევნს დაწესებულებაში. ბიუროკრატიზმის ნაშენბი, თუ კი
ასეთი კვლავ დარჩენილა ჩევნს დაწე-
სებულებაში, სამუდამოო უნდა აღ-
მოიგხვრას. სიზარმაცია და სამუშაო
სასუტების გაცდებას ბოლო უნდა მოე-
ლოს.—ასე დაასრულა თავისი სიტყვა
გამგებ მოსამასხურეთა ქრებაზე.

— გიორგი, განუწყვეტელ საწა-
რმოო კვირაზე გადასცლის გამო, და-
სასავარებელ დღეების ცხრილი გა-
აკრის თვალსაჩინო აღვიღოს.— უთ-
ხო გამგებ საქმეთა - მმართველს და
ცხრილი გადასცუ.

კედელზე გაკრიულ ცხრილთან
თანამშრომლებმა თავი მოიყარეს.

— მე კვირას მეტჩა!
— მე საქმიანო მინდოლა!
— მე ხ თშაბათი! — საყვედურო-
ბდენ თანამშრომლები.

გამოირკვა, რომ ყველას გემოვ-
ნებას-და მიხედვით ცხრილი არ იყო
ზღვებილი. საჭირო შეიძან ხელისა-
ლი ცხრილის შედეგნა, როსკ გამ-
გებ და საქმეთა - მმართველმა მთელი
დღე მთანდობებს.
ხისილეს სატროო ქრებაზე. ცხრი-
ლის საჭირომა მიღლო პერმამენტრეუ-
ლი ხასიათი. სწარმოებდა დღეების
გ ი ა - გადმოცვლა, ახალ-ზა-
ლი ცხრილის შედეგება. ცხრილთან
კვლავ შეჯავდება, შეხელა - შემ-
ხრა და კაბათი. ბოლოს აღვიღვომის
ჩარევის შემთხვე, როგორც იქნა.

— ამხანაგო, საქმეთა-მმართვე-
ლი თქვენა ხართ? — შეეკითხა საქმე-
თა-მმართველს ჭალარა კაცი, რომე-
ლისაც ხელში რაღაც ჭალალდი ეჭი-
რა.

— დახ, მე გახლავარ! — უპასუხა
საქმეთა-მმართველმა.

— ნახვი ეს თხოვნა, და რაც შეიძ-
ლება მალე გამისტურეთ, ქარხანაში
მიგვიანდება.

საქმეთა-მმართველმა თხოვნა გა-
დაიკითხა და მომიღვნელს ზღლილ-
ბიანათ უთხრა:

— ამხანავო, დღეს გამგებ დასასვე-
ნებელი დღე ეჭის. თხოვნაზე საჭი-
როა მისი რეზოლუციის. დაგვიტო-
ვეთ, მობრძანდოთ ხელ და მზათ
დაგახუდერებთ.

ჭალარამ მაღლობა გადაუხადა
და წავიდა.

— გ მ ი ზ ე ბ ი დღეს ჭალარა კაცი შევი-
და ხსენებულ დაწესებულებაში და
და საქმეთა-მმართველის მაგირისა-
კენ გაეწინა, მაგრამ საქმეთა-მმართ-
ვა და მიყცი! — და თხოვნა გადაუცა
საქმის - მწარმოებელს.

— ე ე მ ი თ ხოვნა? —
— თქვენი თხოვნა მისი მავილის
უჯრაშია ჩაკეტილი და ხვალაძლი
არაფერი გაეწყობა.

შესძებე, დღეს კვლავ გამოტად-
და ჭალარა კაცი ხსენებულ დაწესე-
ბულებაში და საქმეთა-მმართველს
წინ აეტუზა.

— ჰო, მართოა, გუშინ მე დასვე-
ნების დღე მწოდდა, ეხლავე, ეხლა-
ვე.... უმი, გამგის რეზოლუციის
მიხედვით ამ კაცს გაუკეთე მიმართ-
ვა და მიყცი! — და თხოვნა გადაუცა
საქმის - მწარმოებელს.

საქმის - მწარმოებელმა თხოვნას
ახელ-დახელა, გადააბრუნა, გადმო-
აბრუნა, და სამარ დროისა და ლოდი-
ნის გასალის შემდეგ, გაუკეთე წარ-
წერა, აუგა და თხოვნა მემარქინის
მაგირისზე დასდო; ჭალარა კაცი კი ასე
უთხრა:

— შემოიარეთ, ამხანავო, ხელ და
მიღებთ.

— რომ! რატომ ხელ? დღეს არ
გაკეთდება თუ? — გაცხარდა ჭალარა
კაცი.

— დღეს არ გაკეთდება. მიმართ-
ვა დასავეტდია. მეგან წანე ქალი დღეს
აქ არ არის, დასასვენებელი დღე
აქცი და ისკუნებს.

— გ ა ნ უ წ ყ ვ ა ტ ე ლ ი კაცი დღესაც იქ იყო და
ასეთი პასუხით გამოისტუმდეს:

— თქვენი ჭალალდი დასეცულ-
ლია, მაგრამ საჭიროა მისი რეგის-
ტრისტის გატარება, რეგისტრატო-
რი კი დღეს ისვენებს, შემოიარეთ
ხელ.

— გნახოთ ხელ ელორსება თუ არა
ჭალარა კაცი თავისი ჭალალდის მი-
ღებს.

ტოქსინი.

ა ი მ ი ზ ე ბ ი

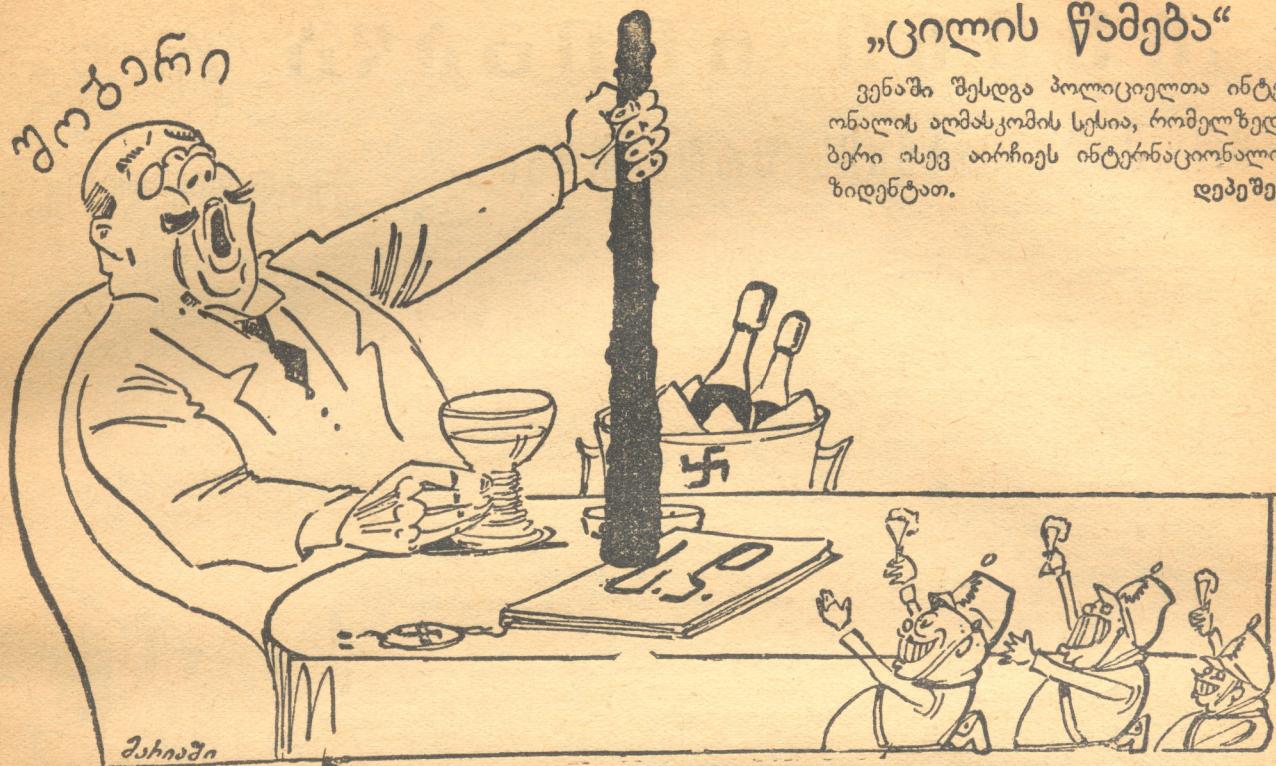

— რა კარგია ჭიანური? საქმის გაჭიანურებაც მიტომ მიყვარს მე, რომ ჭიანურს მავონებს!

„ცილის წამება“

ვენაში შესდგა პოლიციელთა ინტერნაციონალის აღმასკომის სესია, რომელზედაც შობერი ისევ არჩიოს ინტერნაციონალის პრეზიდენტათ.

დეპეშებიდან.

ულგერი (ავსტრიის პრემიერი, სოც.-დემოკრატი): — ვინ სთვა, რომ ჩვენ, სოციალ-დემოკრატი აინალებები ვართ იტერნაციონალის... პოლიციელთა იტერნაციონალის.

„პიტილეტკა“

ყველგან ამას გავიძით — „პიტილეტკა. პიატილეტკა“-ო, — მაგრამ თუ გულწრფელად და რიგიანად არ მოვექეცით ი პიატილეტკასა, ის გამოვა, რომა ზოგიერთები, აი, გაბლინქებულები და თხლეშიაშვილები რომ არიან, ი პიატილეტკასა დვაციტიატილეტკად გადაგვიქცევენ.

ამას წინადა ერთ დირექტორს შეეკითხნენ:

— რა ქენით ოქვე ი ტრესტის ქარხნები ახალ მანქანებზედ გადაიყვანეთ თუ არაო?

ალარ იკითხავთ რა უპასუხა: ამის გაგონებაზედა ერთი ისე გაიტქიმა და გამალოდა, რომა ნამდვილად ზაგესის ტოლბა გეგონებოდათ. მერე კი მთერალი ინდაურივით წაილულობდა: ტოროპიტ სმისლა ნიერ, ვპერედი მობრძნდა, რომა, როგორც პარახოდა ისე ექანებოდა აქეთ-იქით... ეპენი, მისდგა და მისდგა ი ხალხსა, ჯერა კულიერი გამოლანდა, მერე რეგისტრატორი, სეკლეტარი, დელავოდი, ჩეთავოდი, ბულალტერი. მაგრამ შევიდა თუ არა თსვის კაბინეტშია, იქვე ახლოს თავის მაშინისტეჭას მოჰკრა თვალი და რაზუმეიცა გუნებაც და ნასტრაენიაც მაშინვე შესცვალა.

აი, თქვენი ჭირიმე, ამისთანები კიდევ ბევრი გვყავს ი ჩვენ ვეჩრეულენიაშია... სხედან ი ბაბუშკას გვრიტები და აბრკოლებენ ჩვენ პიატილეტკასა, მაგრამ მუშის მარჯვენასა ვერავინ დააბრკოლებს. ას არ შეგვიქმნის იმ მუშის მარჯვენა. ეს კოლხეოსტროი, ღერძნოსტროი, შატურის, ზაგესი, რიონგესი, აბგესი და პიატილეტკის მოლალატებს შიგ ცხვირში დაით სადგის.

მის ვასო.

ჯუმათი

გმადლობ, ბუნებავ, რომ ხშირად მხეა, და ეს ზამთარი არა გავს ძეველსა. თორემ აქ გავლა ვის შეუძლია, ვის ნახავ გზებზე მშრალად გამულელსა აქ ბაზარის გასწვრივ ღელავს ტალანი, პალიასტომის მოგავს ნაპირებს, სადგურთან კაცი ვერ მიგა ახლოს, — (ნეტავ გიორგი რაღას აპირებს?!) გივის, აწმუნებულს ლანჩხუთის ბანკის, (ვამბოდ—რომელიც ყიდულობს კუნძებს) მას ვაკრიბაში არა აქვს მანკი, მაგრამ ჩვენს გზებს-ეკი მეტად აუუჭებს. ვეება ხეებს ავორებს, ათრევს, შუა ბაზარში და სტოვებს გზაზე. ვინაც დაიმტვრებს, არავის ხათრებს, ურმით თუ ცხენით, არა სწუხს მაზე. და ეს ბაზარი ასე ლაპყრიო ტალანით, უნდით მსხალის და ნიგვზის, — ამას რომ სჩაღის, თუ ფიქრობს ამ დროს ის შეკეთებას ნეტავი ამ გზის? აღმასკომის ჩუმად ტურს ვუთხრა ყურში მე საიდუმლო ერთი ამბავი, (და თუ გამიგეს, როგორც წარსულში, მაშინ ამ თქმასაც წაილებს ზვავი): აქ ავორებენ კამათელს ხშირად, ზოგიერთ დუქნის ოთახში უკან. და უნდა დასცეთ ისე თავზარი, არ განმეორდეს იგი მას თან. ჩახუდასის.

ბ ა ზ ა რ ზ ე პ ა ხ ე თ შ ი

— რაო! გირვანქა ერბო თი შაური?! აკი ამ რამდე ნიმე დღის წინედ გირვანქა ერბოს სამ მანეთად ჰყიდდი? კულაპი: — მაშინ არც კოლექტოვები იყო... ეხლა სხვა დროა...

უ კ ვ ი რ ს ტ რ ე ს ტ ს

შიათურის მარგანეცის ტრესტს უკვირს, რომ ამ ბოლო დროს შრომის ნაყოფიერება აფრე რიგათ ვერ მიღის წინ.

ეს უკვირს, მაგრამ ის გი არ უკვირს, რომ ზოგიერთ მაღარიში, საღაც 100 კაცის დღილია, ხშირად 200 კაცი მუშაობს და სინი ერთმანეთს ხორც უშლიან, მიხმარების ნაცვლიდა.

ტრესტს ისიც უკვირს, რომ ხშირად სამუშაოშე გვიან მისვლის შემთხვევა.

ეს უკვირს, მაგრამ ის სრულებით არ აკვირვებს, რომ მუშების ჭიათურაში ბინა არ აქვთ, იძულებელი არიან ახლოს - მახლო (და ხშირად ძალიან შორისაც) სოფელებში იცხვრონ რა სამუშაოშე მოსულამდე 6-8 და 10 კილომეტრი გაიძიონ.

ტრესტს არც ის მიაჩნია ნორმალურად, რომ მუშები გარე სამუშაოებზე ხეირიანად ვერ მუშაობენ და, რომ მათი შრომა არც ისე ნაყოფიერია.

ეს მართალია, მაგრამ ტრესტს ის

რატომ მიაჩნია საღ მოვლენათ, რომ იმავე გარე სამუშაოებზე მუშები უსპეციალისაცმელოთ — უჩემოთ, უხელთაომანოდ და უწამოსასხმოდ მუშაობენ?

ტრესტს უკვირს, რომ მუშები სიკინან ანტისანიტარულ მდგომარეობაზე.

ეს მართალია, მაგრამ არც ისა ტყიული, რომ ჭიათურის აბანოების ნახევრი არ მუშაობს, ხოლო მომწმედე აბანოებში წყალი ისევე უხელია, როგორც თუნდაც მდინარე ყვირილაში.

უკვირს ტრესტს, რომ ჭიათურაში მუშკოობის სავაჭრო წერტილების წინ გაუთავებელი რიგებია და მუშები სამუშაოს ცდებიან ამ რიგების გამო.

ის რატომ აღარ უკვირს ტრესტს, რომ 9.000 მუშისთვის შროლოდ რამდენიმე ჭიათ. სავაჭრო გახსნილი უკვირს ტრესტს...

შეიძლება ტრესტის მუშაკებმა და ისიც უსურიათ - სანოფეგოთ!

სოვენან, რომ არც ერთი ზემოხსენებული მოვლენა მათ არ უკვირს. თუ ეს ასე, მაშინ ჩვენ გამომდთ, რომ ჩვენ თითონ გვიკვირს!

ჩვენ გვიკვირს, რატომ არ მოხერხდა საქმის ისე მოვერება, რომ შრომა ს ნაყოფიერება შეუჩერებლათ წავიდეს წინ, თვითონირებულება შემორჩენეს, შრომის დაცვის საკითხები მოწესრიდეს და საქოთოდ გატარდეს რაციონალიზაცია?

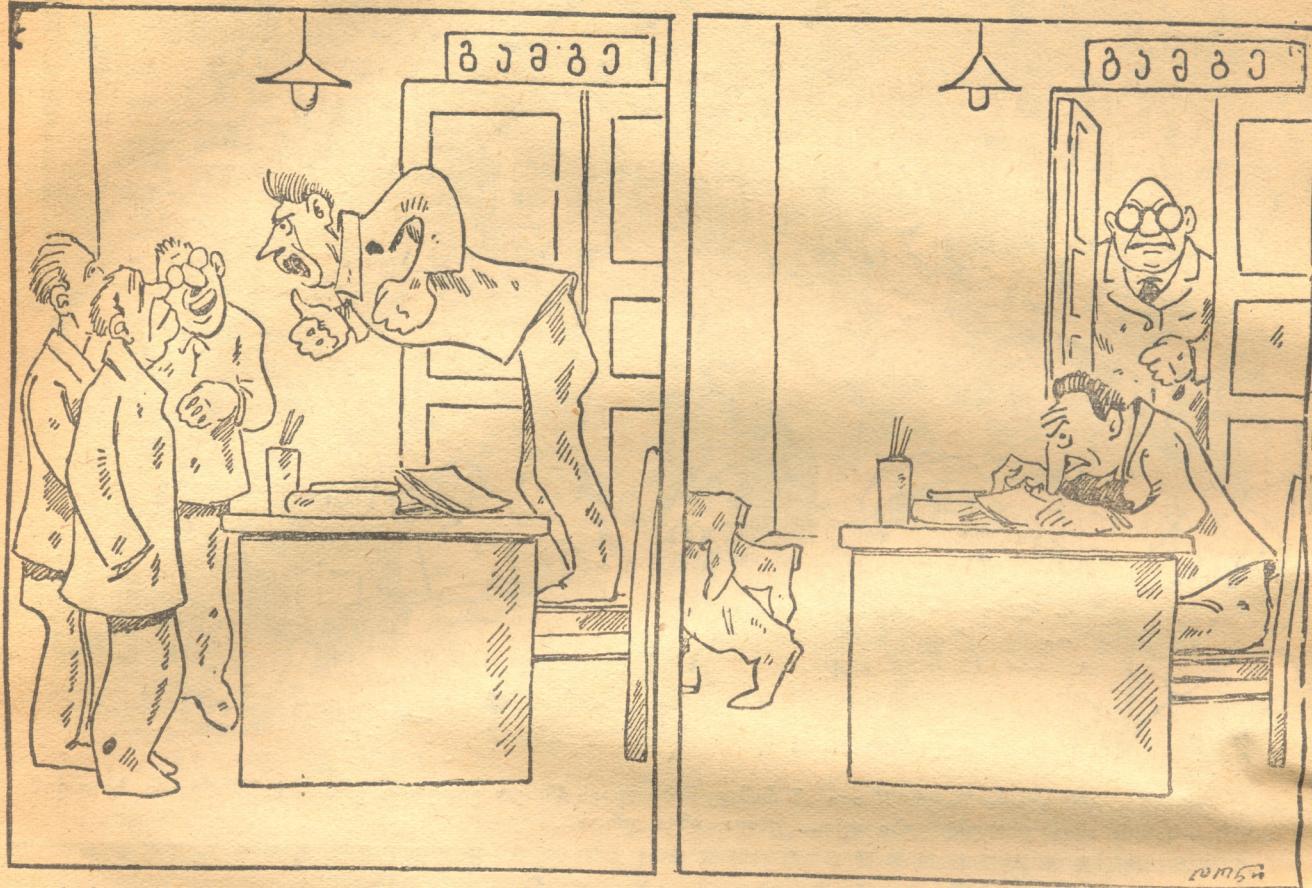
ეს სყითხები ამარია ტრესტს და მის მუშაკებს, სხვა ხომ არაფერი? რაც შეეხება საკითხებს საერთოშორისო რევოლუციის შესახებ, ამაზე ზრუნავებ სათხალო დაწესებულებები, ხოლო ჩვენმა ტრესტიმა იმდენი უნდა მოხერხოს, რომ ჭიათურის სამრეწველო რაიონი სრულიად გაიჯინსალოს.

უკვირს და უკვირს ტრესტს...

თუ არ უითოს, ჩვენ გვიკვირს. გვიკვირს სწორედ, რომ არ არის საქმარე გამოსინებული. ჭიათურის მუშათა შრომითი ენტუზიაზმი.

მელითონე.

გავა კარების ტიპი

— საქვეუნოდ უნდა გავაცხადო, რომ ჩვენი გამგე უხეშია, მანვნებელი და ბიუროკრატი.

— სსსუუ!.. გამგე მოდის! გამგე!..

რონი

ღლონტის ცხენის საიდუმლოება

ოზურგეთში ჩავდი.

— ორი ქოთანი გავტეხე ეი, ეი—
ასეთი ღლონტით შემომხვდა ცხებზე
მჯდომი მგზავრი. მივესალმე. სა-
ტყეო მუშკომისკენ გზა გამოვკითხე.

— აღბად, აკაკი ჯინჭარაძეს
ეძებთ ამხანაგო, — ხელად მომიგო.
— რად გინდა მისი ნახევა. ცხენი,
რომელიც შენ ასე მოგეწონა, გიამ-
ხობს თვალებით. დიდი მესაიდუმლე
ცხენია. ცუდი რომ იყოს ტარისი
ღლონტი სახლში არც კი გააჩერებ-
და. ჯინჭარაძე, ამხანაგო, მუშკომის
თავმჯდომარეა. ამ ცხენმა მას 250
მანეთი გააიმასჭება.

— როგორ?

— ჴმ, კაცს თუ კომბინატორობის
ნიჭი აქვს, ცხენს კი არა ძალასც
კი გამეიყენებს. ჯინჭარაძეს შემო-
აკლდა ფული. როგორ ცუდათაა
ჩვენი ჭვეყანა მოწყობილი, კაცს

უფლი გინდოდეს, არ ჰქონდეს და და-
მზღვევ სალარიში კი ჩერვონცები
„დესტობით“ ეწყოს? ის რა კაცია,
ვინც ვერ გამოასწორებს ამ „უკანო-
ნობას“. აბა რის თავმჯდომარე ვარ,
ამას თუ არ მიგხედე — მოიფიქრა
ჯინჭარაძემ. გაახსენდა თავის რამ-
დონიმე ხნის მეკლარი ცხენი. გაახსენ-
და ისიც, რომ მას ის დაზღვეული
არ ყავდა. ეცა ტარასი ღლონტის
ცხენს. დაზღვევა თავის სახელზე.
გავიდა ხანი და დამზღვევ სალარი-
ში წარადგინა ცნობა, რომ მას „და-
ზღვეული“ ცხენი მოუკვდა.

— მერე?

მერე და ამხანაგო, ჩვენმა ჯინჭა-
რაძემ 250 მანეთი გამოიტანა დამ-
ზღვევ სალაროდან. ტარასი ღლონ-
ტის ცხენს თვალებში აყოცა და ფუ-
ლები ჯიბეში ჩაიდგა. ასე გამოა-
წორა მან „უკანონობა“.

ტყეს როგორ იცავს?

— გიამბობთ. სატყეოს სახელზე
გამოიტანა მასალა და აიშენა სასი-
მინით. სატყეო მასალას გამაყოლა
თავისთვის ასი ნაჭერი მასალა. გაუ-
გეს და ჩამოართვეს.

მიპასუხი მგზავრმა „სინათლის
სარკემ“.

— ნუ თუ, ეს მართალია?

— მართალი რომ არ იყოს, ენა
კი არ მექანიზმა ამხანაგო, მე გთხოვ
ტარასის გადასცე ჩემი ეს ნაამ-
ბობი, რომ ჯინჭარაძეს ჭინჭარით
აუწეს გავა და გამოუცვალოს ჰავა,
თორებ მუშკომის საქმე ცუდათ წავა
— მოხვევა მან. მეც ასე მოვიქეცი,
რომ არ მომზღარიყო მუშკომში „პა-
ნიკა“.

დედანთან სწორია:

იგანიკა.

ჩვენი მუსიკი პავალერის თავდას- ხა მუშაოს კორპარატივიზაცია

იმრიგები გრძელდება. — გაზრდილება შემდეგ ცოდნის

რამისამართი

ამ სურათზე დახატულია მუშკოლის აპარატი მომუშავე ბიუროებრატ მავნებელი „სპეცი“ და ის გვერდით მისი პატარა გაუიშვილი.

რა განსხვავება მათის და შვილს შორის?

კარისი

განსხვავება? შე... დიდი განსხვა-
ვებაა. აქ დახატული ბავში ჯერ კი-
დევ ლადი და უჩირულებელი. მის
უცი სახეზე ჯერ კიდევ უმანქოება
და სიუაქიზე არის აღძეჭდილი. მისი
ინდისი წმინდაა. უკვე ისი წელი-
წადია, რაც იგი ქვეყნას მოევლინა
და ჯერ კიდევ არც ერთი კაბიკი მი-
სავლეო აღინირები ანუ „კამანდირო-
ვონინი“ არ აქვს მიღებელი. მას ჯერ
არც ერთი ყურადღი თამასიში არ შეუ-
დგინია, არც ერთ სალაპიდან არ
ქონია შემიხევა ფულის „გაცოცე-
ბის“. მან ჯერ კიდევ არ იცის თუ
რას ქვა პროტექტო, რა არის პრი-
ველ მოთხვეზილების ხაგნები, რას
ქვა დფიციტიანი საქონელი, რო-

გონ შეიძლება მისი გადამალვა და
მისით ხაუთარ თავის და ნაცონდ-
მეგაბრებ-ნათესავ-მოკეთების მომა-
რივება.

— განსხვავება?

— განსხვავებაც იგივეა: წამოიზრ-
დება თუ არა, თუ კი დრო ისელთა,
მოეშუბობა თავის „პაპ-შაბ“ დახმარე-
ბით სალმე რომელიც საბჭოთა-ხაერ-
უნეო დაწერებულებაში, გაძირავს
შტატს, გარაზივაბს საკონიციას,
შეაღებს ყალბ თამასო ქებს, მოიგო-
ნებს სხვადასხვა მივლინებულს, გაა-
ციცებს ფულებს სალაროდან, აქი-
ცებს „ტურფა ქმილებებს“, ანუ „პა-
ნოვანებს“, მოაწყობ-მოაკვარახვი-
ნებს თოლ ადგილებზე თავისანებს
და მოამარებს თავის მამიღებს,
დედებს, ცოლიდებს, ცოლიძმებს,
ქვისლებს, ბიძებს, ნათოიებს, ნათ-
ლულებს და ერთი სიტყვით ყველა
თავის ნაცნობ-მეგობარ-მ ყოთებს.
პირდაპირ გამის „კოპითა“, შენ ნუ
მომიკვდება!

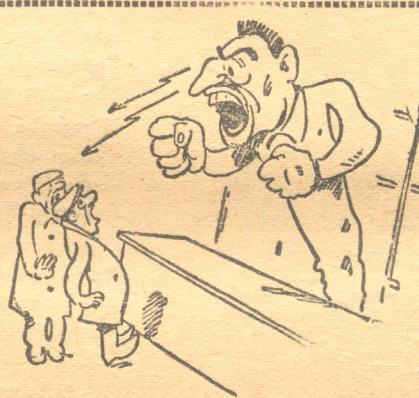
აქ ბევრია საქონელი
პირები მოთხვენილების,
მაგრამ არა მუშათავის:
„მცენიდიერი ქმილების“,
დუნი,
კორიკ-ლორიგარი,
პული.

„ადეკალონი“,
ვიტრინას, რომ გადახედა,
გვეონება სალონი.

სამზარეულოს ზოგიერთს
თუნდ კალმით ასწერ განაო?
შიგ ჭია-ლუა ნაგარდობს,
მსუქან ტარაკანაო.

საჭმელში ურია „დესერტათ“
ხარა-ხურები რაც არი:
ლურსმანი,
უქატის ნაჟერი,
ფიჩინი, ბეწვი და ბაჭარი.

ეს ნოქარი რა გვინიათ?
კი არ არის ლაბარი
მუშკომიდან
ფართალს ჩუმად
მიაცოცებს გაჭარი.
როცა კითხავთ—გიპასუხებთ:
„ადამი დარჩეს ფართალი“,
როცა რა დიორი
ჩენენც ვუყუჩებთ:
მახუჭია გართალი.

ეს ნოქარი გართულია,
ბანოვანებს
უთვალოვალებს
და მრისხანინ ნერინივით
უბოიალებს მუშტარს თვალებს,
ხან გრიალსაც
არ გაემარებს,
წამოუცოლის გრაზი, ბრედა—
გამრჯობა შენ
რომ უთხრა,
გიპასუხებს: „შენი დედა!“

აშენდეს ჩვენი მუშკოლის,
დაწლი, კარი და დარაბა
ზოგ სურსათს იძნ ადვილად,
არ უნდა დავიდარაბა.
მხოლოდ ერთს ვიტყვით ხაყველურს,
არა რას ჰეჭას ძამია?
ქალალდი მომცეს გირვანქა,
კვლელი შიგ თცი გრამია.

ქადაგის ერთობენის მომღერალი

პაროდიები

გ. ლეონიძე.
შივჩალუაი სიმღერები

მოზღვეში გნახე მოვარე
ყიფალურ ცხენის ნალით,
ლეჭებად დავიღვარე,
გიო მორცვი პატარძალი.
რომ გამოვცურე თერგი
ქრის შალიბის ხლებით,
საიათოვას ქერქი
შვერილა ხელუხლები.
რონის ქალების ჩევა
ჰყავდა ოპერის ბალეტი,
იქვები გარს მეხვევა
თუმცა არ ვგავარ ჰამლეტს.

—

ალ. აბაშელი. პაკაჩიშვილი.

პაპაჩეში ყავდა შეილი
ის იყო ჩემი მამა,
თუმც იყო ღვთის მორჩილი,
მან ჰური იქნ მოსჭამა.
პაპა სტრიოთა ცრემლით,
ქრისმს პირდებორა ღმერთია,
თუ გაროუჩენდა იმსა,
ძეს, პირმშვის, ერთად-ერთსა.
მოუკვდა პაპს შეილი
მოუწეა ი-ლი წვერი,
დაკლა ორმოცხე, წყვილი
(წხარი და ჩოლის მოხვერი).
დუელში იწვევდა ყვილას,
ფიცხობა როგორც ლომი.
და გაომართა ლმირობებს
მოულონდელი იმი.

—

სეზმან ერთაშმინდელი.

პარად ალლე

ენის გასატვები

სმენაა!

მოვდოვარ სეზმან!

შენ, ე! თამადავ, ამაყო ერთაშმინდელო! —
უაშაყის სეზმან, ურჩი, გიშვევე, ო, ხმალში..
უერ, არენად მდებარე, მოსხანს წინ მდელო, —
შარა... ჰა? რაო? საეჭვოა სვლა შეგმად, ვმ, ალში?!?
ნუ თუ, ასეა, გეშინია შენივე, ვხედავ... —
საღაა ჭენება შენი, ან კი ქართული?!
— ხა! ხა! ხა!.. ო, ეშაფოტი?.. ურბი, ვერ ბედავ? —
იყავ მსოფლიოში ზე ამართული.

მე კი, მეგონა... შენს თვალებში ვნება აღვსილა? —
მიქარევა საუკუნეთა შენება ყალბად!
ოჳ ვივრებენ, ელამ სარევში, გამაწან სილა?..
გზაჯრაველინზე შევხვდებით ჩვენ, კიდევ, ალბად.
დედანთან ცწორა.

კრაზანა.

კ. ნადირაძე.

ოქროს დღეები გაქა

ვატარებ რკინის აბჯარს,
წლებმა გულს ბრჭყალი გამკრა
თუმცა არ ვგავარ ლაჩარს.
ვეღარ მოგნახე თემა
თუმცა მაღელვებს რკინა,
ასე დამსაჯა ბეღმა
სიბერებ გამირბინა.
ტყემლის ყვავილებს ვარჩევ
მიატირი იქრის დღეებს,
გულს ცეკლის ალში ვახვევ
ვეტრუი ქოჩორა ტყეებს.

—

პ. სამხანიძე.

მონკოვი.

შური დამიგდეთ ბიჭებო!
მე კი გველივით
ლექს წელს მოუთრევ,
თუ ვერ გიამბეთ, ეს მოთხრობა,
როგორც წესია,
სმენა!
საჯაროთ!
უბირველესად გაგიგიათ
არის ქათაქი
დიდი, მცირე,
ფართო, ვიწრო,
ამას ალბად,
ყველა მიხედება,
რაფენ. მზის სხივების
ქარავანი
ეგვირგვინიჩა.

გილობრივი.

პოეტის ყეფა

ო, რა რიგად მტკიცა
მე საბრალოს კეფა.
საღლაც ჭურში ვზიცარ
და განვაგრძობ უეფას.
დიღა მოდის, დიღა,
და დამდება ღამე:
ვორუ-დიღა-დიღა...
ტურფავ, ტრიფობა მამე;
ო, რა რიგად მინდა
ვგავდე მაღალ მგოსანს;
თვალი დაიბინდა,
მოდის სევდა ქოხა,
ლიქიძეს ვარხობ ისე,
ვით ბებია მჭადებს.
რა კარგია მყისე
ჩემს ლიქის ხალხი სჭამდეს?
ო, რა რიგად მინდა
დიდი კაცი გავხდე;
გვირგვინი დავიდგა,
და ლრუბლიბში აგნტე.
ტვინი ისე მტკიცა,
და ცხელი მაჭვს კეფა,
რა კარგია სოფლად
ლაშით ძალის უეფა.

ასოთ-აანურგის ჩივილი

მუდამ ვამბობდი და ეხლაც ვიტუვი,
და კვლავაც ვიტუვი — პირში ვარ მთხორიბი,
ზოგი ავტორი არის გულცივი,
ან ებრალება ასოთ-ამწყობი.
აბა რა აჭის ერთი შიოხერით
ბატის ნავალს ჰევებ მათი ნაწერი,
ვერას გააჩიჩე პწყარილან-პწყარით,
არეულია სულ ყველაფერი.
თავის ადგილის მძიმე არ არის,
წერტილის ნუ იტყვით, არ არის სულა,
აბა აბზაცის თქმაც კი არა დირს,
პწყარები პწყარზე გადახლართულა.
მათ არ სცოდნიათ, როგორც მე ვატყობ,
რა წესი არის სტამბაში ეხლა,
(ხოც.-შეჯიბრებით ჩქარა რომ ვაწყობთ,
გახწორების დროს მოგვივა შეხლა).
ზოგი ახრულებს ხიტვებს „დონ“-ებით,
და ზოგიც კიდევ ათავებს „თან“-ზე,
კორექტორი კი თავისი ნებით
ორიგინალებს გადასდებს განზე.
აქ მეტრანბაჟიც ცხარობს ხმამალლა,
უნდა გვერდება რომ შეკრას ჩქარა,
რადგან მანქანა უცდის მას დაბლა

და მემანქანე ძველი ჭალარ.
დავბერდი კაცი სტამბაში შრომით
ასოს ასოზე რომ ვაწყობ პწყარივად.
ვიდევ კი ხანს ვიშრომებ მგონი
თუ თქვენ ნაშრომებს დასწერი მარტივად.
შინაური

ახალგაზრდა გვატვართა გვერდი

11

600 ლიტრი

ნახ. ლომიქის, ქუთაისი.

— ადგ. ბერიძე! — უძრა დავა, იწაულო
მუშა ჯიშა...

— კრისტიანისტონი! — რას ამბობს ის
ხომ მუშკრორია?

გზის საათი
ნახ. აბგიანიძე, ბატ-ჯიხაიშვილი

500 ლიტრი

ნახ. გაგაცანოვის.

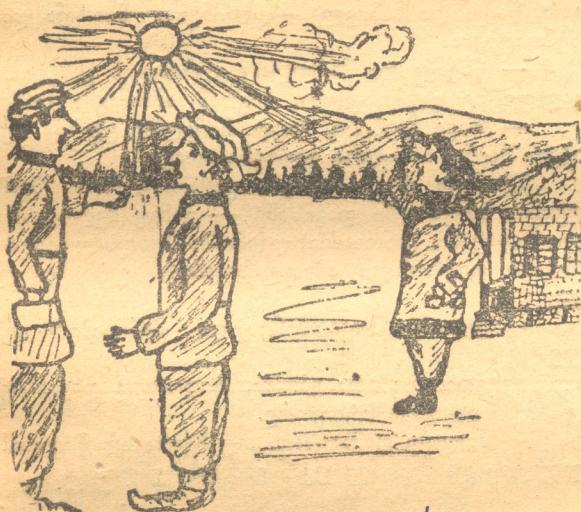

— უმშვილია ქალი უნდა გვიყოთ, რომ ყურადღება მოვგაქციონ?

— რას იზამ! ჩვენც ახეთ მუშკროპში წავიდეთ, სადაც ნოქრებათ ქალები არიან.

საგანვიგოდ

ნახ. შიძეძეს, ტფილიშვილი

— ნეტავი ეს ჩვენი მასწავლებელი რას შინქრებია მზეებ?
— ხაათი არა აქვს და სამაცადინო დროსმზით გებულობა.

სტუდენტი: — თუ ძმა ხარ, შენებურადკარგად გამპარხებ
პარისმახერი: — სწორედ თვეენთვის მაქვს ხერბისებური
ძირშივე იღებს ჭვერს, რომ ისევ არ ამოვა დეს.

ორი „წმიდანი“
ნახ. ლოლაბაისიძე, უოთი.

ნახ. ი. კახიანის, ტფილიშვილის აპ.გზის სამიტოსგალო უი

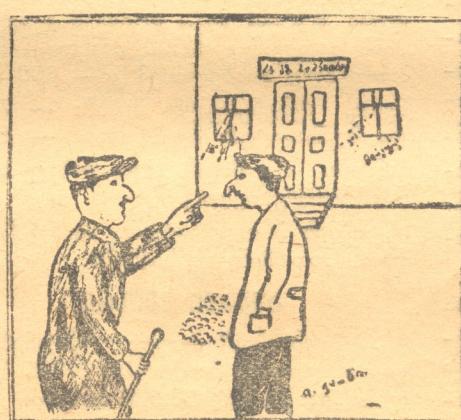
ნახ. ლ. ასეაცატუროვის, ტფილიშვილის სიცილი

ეჭისეპოვლიშვილი: — ვის აბრალებ ქურდო

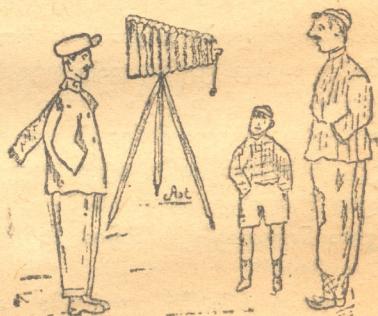
ბა, შე ქურდო შენა?

დექანოვი: — გირჩევნა გაჩუმდე, თო
რებ რაც ერთად გვიქურდა, ყოველივე ვი-
ტუვა.

— ხალდაც ხიმორია ისმის. ალბათ ხეოთოს
სამიერნოშია.

— არა, ავერ არის ჩე. გზის სამკითხვე-
ლოშია.

— რაადენად გადამიღებ?

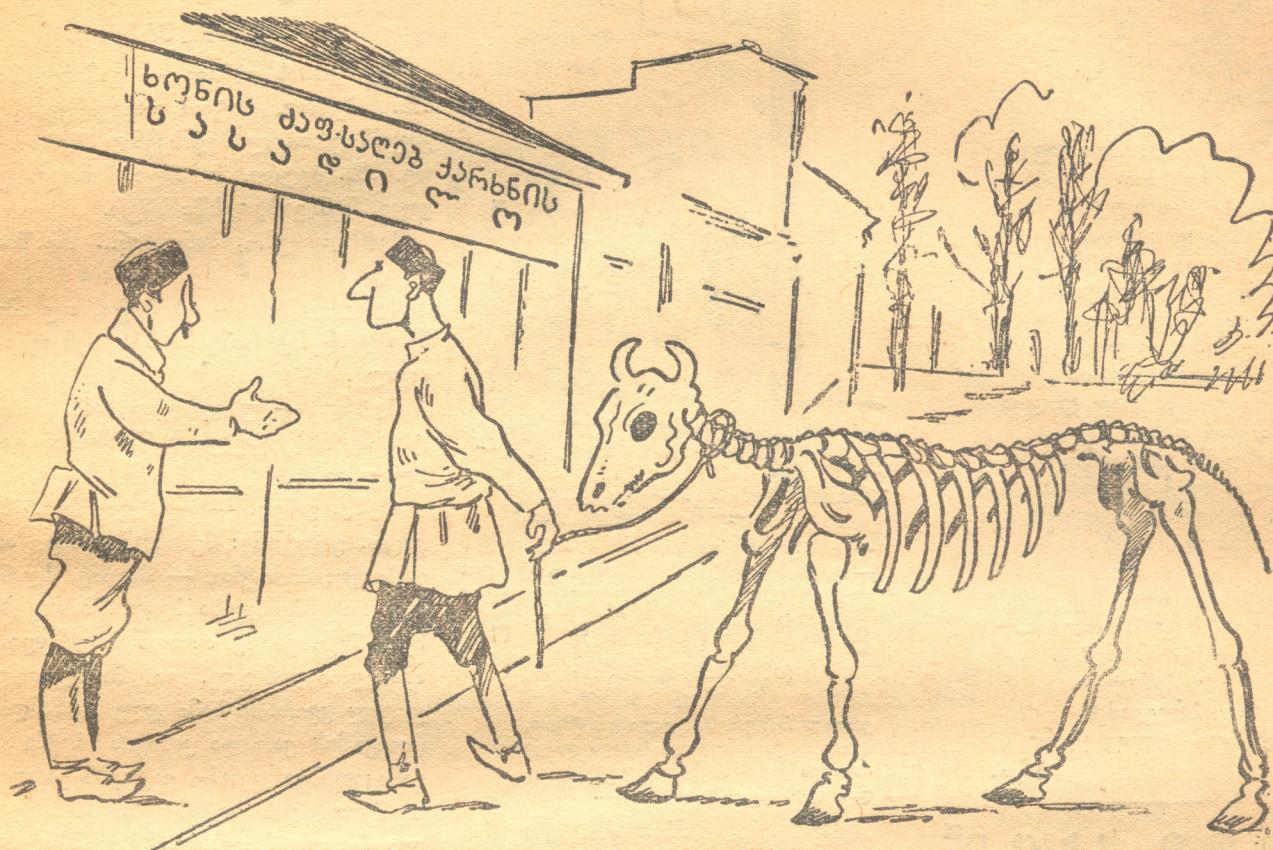
— ორ ბანეთად.

— ჩემს შვილებ?

— იმსაც ორ ბანეთად.

— ვა, როგორაა შენი ხაქეე! მე ამოდენა
კაცი ვარ, თუ მანეთად მიღებ, — ჩემი შვი-
ლი კა ექვს წლისაც არ არის, და იმის გა-
დაღება თუ მანეთი? რენის გზაზე ხაბა-
ზო ბილეთი ნახვარი ღის!

გეგარი ლუკა

— სად მიგაქვს, კაცო, ეს ძროხის ჩონჩხი?

— აგერ მიმაქვს ძაფ-სალებ ქარხნის სახადილოში...
აორცი სხვაგან გავყიდე და ძღლები აქ მინდა გავასალო.

ეპევის ქორწილი

(ძირულისათვის)

ეფევიმ ქორწილი გადიხადა
და ატიუა ძმა-ბიჭები,
მარტიული ბევრი ჰყავდა,
თავმჯომარე კიდევ სხვები.
ცარისუტივით ტრიალებდა,
მასპინძელი მზარული,
მაგიდაზე უხვათ ჰქონდა
შემწევარი და მოხრაკული.
გაიმართა ქვითობა,
სჭექეს მრავალ უამიერი,
ჩას ჭიქებს ყანწი მოყვა
და შეიქნა სხა ძლიერი.
ბარბარაძე ადგა და სოქეა:
ძმებო, მაშ სად გაგონილა—
ქორწილში თუ ტრიბაჩების
სროლა მაინც არყოფილა?!
უყრიშიძემ უქასუხა:

მართალს ამბობ და არ სცდები
„კამპინიავ არ შეშინდეთ“,
მოახდინეს სროლის ცდები.
შეზარხოშდენ, აქ სტუმრებმა
პარტი ესეც არ იქმარეს,
ჰდივნიშვილი სუფრის თავზე
გადმოხტა და დაუარა.
მასპინძელმა ტაში დაკრა,
ურე გაბალეთ და განიო,
ჰოვრალია და პასუხს მოგვთხოვს
ჯს პარტიის მდივანიო.
შეხეთ ერთო, როგორ უცლის,
დგება ფეხის ცერზიდაო,
კარგათ შეენის გალიფე და,
მაუზერი წელზედაო.

ძირულელი თაღა.

25 თებერვალს გავოვა

„ტარტაროზი“-ს სპეციალური ნომერი
≡ სასართველოს გასაგებება ။

ვინ არის?

ძარელისათვის

კაველდოლური დღეებით, ლნინით
ულავრა-უძღა სახს ელფერი.
აფრიკედა ჰანგებს ტაბილი ღიღინით;
„ჩევა ვართ ეხლა ოქენი მეფები“.

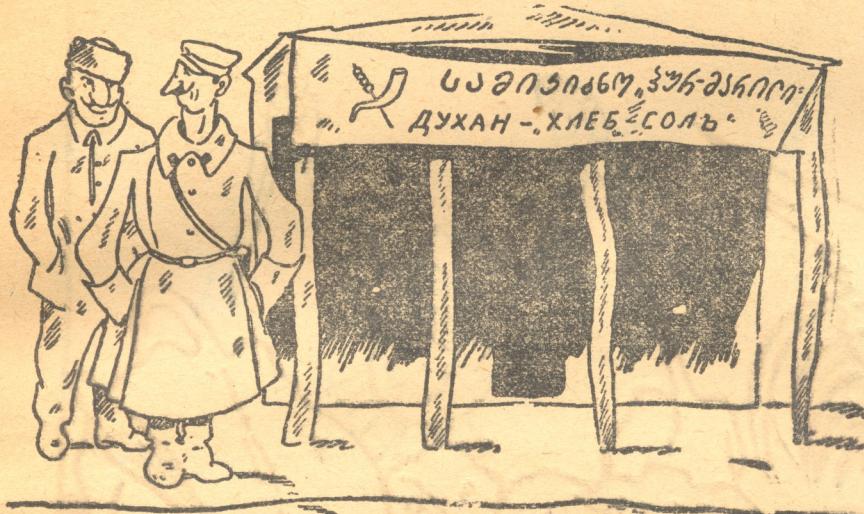
—

ოცდა ერთ წელში დაეცა ულდა...
გაბოიცვალა ტყავი გველმა და
სოფელს ქრებისოვის გამოსულს ველად
თავს აჩვენებდა იგი ბელადათ.
და იყ კიახე მოულოდნებით:
„იგი ვინ იყო? მისთვის რა კიართ?“
გამო-ძერინეს მლიქენელი გველი
ნდობით ალსაცე ბატკნის ტყავიან.
ლოდინს გულის-თქმა ევლარ ყოფილდა,
ისწავლა თუმცა თოფის ხმაჩებაც,—
ნაგრძი ცდა იყ ცნაყოფ და
ვით ცოცხალმცვდართა გაფართხალება.

—

დაიწყო შემდეგ პარტიულ კაცის
ფარისეველმა სასიძოთ ძებნა,—
გავრამ სასიძო კულაკურ განხილო
უკრებდმ სწრაფად გამოიძევა.
შელიც მოადგა უცბად ქარებზე
სასავალდებლიდან პანლურ ნაკავი.
ირავი იდგა იმის მხარეზე...
არად სცდილობს რომ გახდეს კაცი.
კოროლლი.

„საღარაზოებ“ ხო 60

— ჩა გინდა, ეს ცო, არა? აა ხო საღარაზო ეს არის?
— ჩათომაც არა! ვუდარ აჯებ— ეგებ ვინებ სამიკითხოები
და არათიშობ.

მოწოდები

უიყლისობა. შე კი კაცო, ახალ-სენაკიდან ჩამოდი, გვინახულე და არახე უკეთესი ძლვენი ვერაფერი მოგვარანი:

ვაი-უი, ვარ-უი
გახმა ხელი, გაჩმა გული.
არც მხერის კოცა და არც ჩვევნა
და არც რამე არშეული.

აღმად ძევლი მასალებიც ამ ჯი-შისა იყო და იძიტომ ჭრი ნახეთ „ტორტოჩში“ დაბეჭდილი.

ტეტისა. ეს წერილი არ გამოვა-დგა.

ზრდის (ხუცხა). არც ისე ცუდად ყოფილა „ეპო“-ში განაწილების სა-ქმე დაყენებული, როგორც თქვენ გვინითა:

ზაფლული თუ მოვიდა,
ჯერ ნოჭები ინაწილება.
ზემდევ მიაქვს გამგეობას
და იმათხა გირაშელებას.

აღმად, იძიტომ, და წერილ ამი-
ტომ მოხდა, რომ:

და ერთმანეთს მოებში ეცენ
ხევით და პელაგია.
ერთს დაცხა ჩითის კაბა,
და მეორეს — პერინგია. (ეს კი-
დევ არაფერია, ხოლო თქვენ არ ხე-
ვდეთ აქ რითმისათვის პერინგს).

უარის (გრევისა, ჭიათურა).
საკირველის თქვენი წერილი კო-
ნკრიტიცის ნოქაზ წერეთლის შესა-
ხებ, რომ ის:

სახლისენა ეჭიდება

შექარსა და ფართობს.
ჭინაშიც ბლობად აკლებს,
მართალს ვამბობს, შეჩრალს.

მო-და, ეს თქვენი წერილი საკი-
რველი იმისა არის, რომ — თქვენ
ნაცილად იმისა, რომ, როგორც დე-
გლობულობა საზოგადოებრივ ორგანი-
ზაციის ხელმძღვანელობა უზრადღება
წიგნებიათ ამისათვის განდევ სხვა
შესაფერ როგორნებთან საკითხის და-
სმით,— თქვენ დამჯდომარეთ და რო
კაცს მოული ლამის გამმავლობაში
გიშერიათ ლექში, და ისიც ისეთი
ცუდი. მართალია, თქვენს ნოქაზ
უკეთეს ლექში არ ჰყებითის, მაგრამ
რა რაგიშავა ჩენმა უზრადღება, რო-
მელსაც სთხოვთ თქვენი ნაწილმოვაბის
დაბრუიზას. მეტი უნარი და გამძე-
დაობა გმართებთ ძაღვილობრივ მო-
მუშავეებს.

გრ. ნაციხეს (ზონი). სწერეთ
მოკლით და გარკვევით. მილიცის
შესახებ ინილეთ კარივატურა მე-15
გვერიზე.

სერივეის (აქვა). მოურიდებ-
ლად რომ გითხრათ პასუხი, ის ისე-
თი იქნება: არ ვარგა ეს თქვენი მა-
სალა.

„**უარულს**“ (ჭითაისი). მოდით
და ეს ლექშის ფარულია შეცინახოთ.
ჭითაისის მუზეობაზე ისედაც ბევრი
იწირიბა.

**წოვე-ელს (ჭითაისის ძაფხალები
ჭითანა).** კოსესის შესახებ მაგ-
ლექსის ვაწერი:

გამოცანა

(საჯევახოსათვის)

თემულებკომში მახურობდა
წოდებული თავმჯდომარედ, და მისული მისახ გლეხი,
არა ისა ბევროვან გაუსთ.
კაცი იყო მეტად ფლიდი,
გულმაგარი, როგორც ქუი,
პარტრივებში გეიპარა,
მიითვისა სხვისი სტაეთ.
როცა საქმე გამოხარხა,
მომაგრა იმან ფეხი,
არ დაინდო და გალაზა,
თორმეტამდე სოფლის გლეხი.
აღარვენ არ ზოგადი;
მოსდიოდა ხშირად ბრაზი;
ავად ჰყავდა სახლში მამა-
კუბოს მისცა მან „ზაფაზი“.
აფეილმდე მიაწიდა
გაბალახავ გლეხის სიამ,
და პასუხი ჯეროვანი
გისცი პარტწენდ კომისიად.

„ტელა“.

ვაიბენინ მათ ავდისტო
რიცხვით მგრძა რცდა ხუთი,
უფას ჩითს მეტრაცაც არ აძლევ-
დენ,

ზოგს შიბქონდათ ხუთი ფუთი.
შე კი კაცი, თუ თქვენი კიოსკი
ჩითს ცუთობით ჰყიდის, თქვენც
გეყიდვათ მისგან ამ წერილისთვის
ნახევრაზ კლ. მარილი და გრი-მე-
ოთვილი კ. პილატილი.
სასადილოს შესახებ კი—სწერო:

დღე და დამე რომ უყური,
არვინ მოდის შენთან არა,
თუ გადირსებ — მოვიტანეს,
კარძში არის ტარაფა.

კიდევ კარგი რომ ტარაფა ყოფი-
ლა. თქვენს წერილში ცერც ეს ამო-
მინიჭრთ.

**მოსახლეს (ს. გორა-ბერებულ-
ი, ჩიხატაური).** თბინს ცნობას გა-
თავსებთ რადიოში. თუ ეს კორი გა-
მორგა, იცოდეთ არ შეგარჩენთ მაგ
ქინის.

კაპულებს. როგორც
თქვენ იწერებით, ეს წერილი უკა-
ნასენელია თა აწ აღარ შეგვაწუ-
ხებთ, სამაყარიჩოთ ვძეჭდავთ ამ-
ონანაწერს:

აწ აღარ ვარ, მშაო,
მე დამწერი ლექშის;
უნაში მივეხმარები,
მამაჩემს ალექსის.
აი, ის კი კარგი საქმეა.
არ მოგვარტყოლოთ, კიდევ არ გა-
მოგვიგზავნოთ.

კულაპის თავდასხა

16

ძროხა (ვირს): — შენ რაღა მოგარენინება? ზენაც ხომ ვინ დაგელამს.
— ის უხერი ისე გაგორითებულია, რომ არც ეს დამიღობს, ჩემს ხორციაც უეჭამს.

რედაქტორი: სარ. კოლეგია; გარ. „მუშას“ გამოცემა; საქ. პ.-ტ.რ. 5-თე სტამბა; მთავლ. № 1319